

ЕРНЕСТ ГЕМІНГВЕЙ

Переможцю не дістається
нічого

З англійської переклала
Ганна Лелів

Львів
Видавництво Старого Лева
2019

УДК 821.111(73)-3
Г33

Copyright © Hemingway Foreign Rights Trust

Ернест Гемінгвей © текст, 1933
Ганна Лелів © переклад, 2019
Олександр Ком'яхов © обкладинка, 2019
Назар Гайдучик © дизайн серії, 2017
Видавництво Старого Лева © українське
видання, 2019

ISBN 978-617-679-574-2

Усі права застережено

ПІСЛЯ ШТОРМУ

Усе закрутилося через якусь дурницю, щось там з випивкою пішло не так, а потім ми почали битися, я послизнувся, він став мені на груди колінами і стиснув горло обіруч так, ніби хотів задушити до смерті, а я все старався витягнути з кишені ножа, щоб він від мене відчепився. Всі так понапивалися, що не було кому стягнути його з мене. Він душив мене й молотив моєю головою об підлогу, я витягнув ножа, оголив лезо, різонув йому по передпліччю, і він мене пустив. Не втримав би, навіть якби й хотів. Скотився з мене, тримаючись за руку, і розплакався, а я запитав:

— Якого милого ти мене душив?

Мені хотілось його прикінчити. Я тиждень не міг ковтати. Горло через нього боліло як дурне.

Ну, я пішов геть, з ним там багато хлопців було, кілька з них кинулись за мною, я звернув і спустився до пристані, а там якийсь хлопака перестрів мене і сказав, що он там на вулиці зарізали чоловіка. «Хто зарізав?» — запитав я. Він відповів: «Звідки я знаю? Зарізав — і квітка». Надворі було темно, на вулиці стояла вода, ніде не світилось, вікна були порозбивані, човни повитягували на берег, дерева гнулися до землі від вітру, усе гнулося від вітру. Я зіпхнув на воду шлюпку й поплив до свого човна, туди, де покинув його в Манго-Кі; з ним усе було добре, тільки

води набралось. Я вичерпав її, на небі був місяць, але хмари не розійшлися; вітер накочував хвилі, я сів у човен і на світанку вже вплив зі Східної затоки.

Шторм був ще той, скажу я тобі. Я першим вийшов у море, такої води ти ще точно не бачив — біла, як сіль. Якби ти рухався зі Східної затоки до Саузвест-Кі, то не впізнав би берега. Просто посеред піску вимило широкий канал. Викорчувані вітром дерева, канал серед піску, біла, мов крейда, вода, а в тій воді все, що хочеш: гілки, дерева, мертві пташки — все гойдається на воді. А над мілиною зібралися тисячі пеліканів і всяких різних птахів. Бачили, певно, що буде шторм, і позліталися.

Я просидів у Саузвест-Кі цілий день, ніхто по мене не прийшов. Я першим вплив у море і побачив щоглу у воді — значить, десь затонув корабель, я почав його шукати. Знайшов. Трищоглова шхуна, уламки щогл стирчали з води. Вона затонула на глибині, і я нічого не зміг дістати. Поплив далі, роздивляючись навсібіч. Я був перший і знав, що мушу щось знайти. Покинув шхуну й поплив на мілину, довго плив, але нічого не знайшов. Доплив до сипучих пісків, але й там нічого не було і я рушив далі. А коли вдалині з'явився маяк Ребекка, я побачив трохи далі над водою дуже багато птахів, поплив туди — їх злетілася ціла хмара.

З води стирчало щось подібне до уламка щогли, я підплив ближче, птахи метнулися вгору й закружляли навколо мене. Вода в тому місці була чиста, на поверхні гойдався якийсь уламок, та, діставшись ближче, я побачив, що під водою було темно, ніби довга тінь залягла, я підплив ще — під водою був пароплав, величезний пароплав під водою. Я проплив над ним у човні. Пароплав лежав на боці, корма опустилась дуже глибоко. Ілюмінатори були міцно зачинені, я бачив, як у воді блистить скло, бачив корпус пароплава — такий величезний мені ще не траплявся.

Я обплив його уздовж корпусу, зупинився на другому боці, кинув якір, зіпхнув шлюпку на воду й погріб веслами; птахи вилися навколо мене.

Я мав водяну трубку — таку, з якою ловлять губок, але рука так дрижала, що я ледве її тримав. Усі ілюмінатори вздовж корпусу були зачинені, але внизу, ближче до дна, щось мало бути відкрите, бо нагору випливали якісь шматки. Важко було сказати, що то було. Просто якісь шматки. За ними птахи й полювали. Я ще ніколи не бачив стільки птахів. Вони літали навколо мене й пищали, як шалені.

Я бачив усе чітко й виразно. Пароплав мав округлі боки й простягався під водою на цілу милю, не менше. Лежав на чистому білому піску, а той уламок, що стирчав з води, — то була фок-щогла чи котрась із рей, бо пароплав лежав на боці. Ніс не пішов далеко під воду. Я став на букви на борту, — вода сягнула мені до підборіддя. Але до найближчого ілюмінатора було футів з дванадцять. Гарпуном я до нього дістав, і то ледве-ледве, а розбити ніяк не вдалося. Надто міцне скло. Я погріб назад до човна, знайшов гайковий ключ, прив'язав його до гарпуна, але розбити скло все одно не зміг. Ось як воно вийшло: я дивився через трубку на пароплав, повний всякого добра, перший до нього доплив, а пробратися всередину не міг. А добра там було, певно, на п'ять мільйонів доларів, не менше.

Мене аж затрусило, коли подумав, скільки там усього. Крізь найближчий ілюмінатор я бачив, що всередині щось є, але через трубку було важко роздивитися, що саме. З гарпуном нічого не виходило — я роздягнувся, кілька разів глибоко вдихнув і видихнув, зістрибнув з корми, тримаючи гайковий ключ, і пірнув під воду. Затримався на секунду, вхопившись за край ілюмінатора, й побачив усередині жінку — її волосся гоїдалося на воді. Я бачив, як вона плаває у воді, й двічі ударив ключем по

склу — у вухах задзвеніло, але скло так і не розбилося, тож я мусив піднятися на поверхню.

Я вчепився руками за борт шлюпки, віддихався, заліз у середину, кілька разів вдихнув і видихнув, тоді знову стрибнув у воду. Поплив униз, вхопився пальцями за край ілюмінатора й ударив ключем по склу так сильно, як тільки міг. Я бачив, як за склом плаває жінка. Її туго стягнуте стрічкою волосся гойдалося на воді. На руці було видно персні. Вона гойдалася відразу біля ілюмінатора, я двічі вдарив по склу, але воно навіть не тріснуло. Я поплив угору — думав, що не встигну піднятися, так хотілося вдихнути.

Я пірнув ще раз, скло нарешті тріснуло, але тільки трохи; коли я піднявся нагору, з носа юшила кров, я стояв босоніж на корпусі пароплава, на його назві, вода сягала мені до підборіддя, а тоді підплив до шлюпки, підтягнувся, заліз всередину й сів: чекав, поки перестане тріщати голова, дивився у водяну трубку, але кров текла й текла, аж я мусив вимити трубку. Я ліг на дно шлюпки, притуливши руку до носа, щоб зупинити кров — так і лежав горілиць, а навколо мене кружляли тисячі птахів.

Коли з носа перестало текти, я ще раз подивився у трубку, а тоді повеслував до човна пошукати щось важче за гайковий ключ, але нічого не знайшов, навіть гака для губок не було. Я вернувся, вода ставала дедалі чистіша, я бачив усе, що плавало на міліні, поверх білого піску. Я дивився, чи нема де акул, але їх не було. Акулу здалеку видно. Вода була прозора-прозора, пісок — білий. На шлюпці був гак, який служив якорем, — я відрізав його і стрибнув з ним у воду. Гак потягнув мене вниз, повз ілюмінатор, я хотів ухопитися за край, але не зміг і занурювався все глибше й глибше, попри вигнутий бік пароплава. Довелось його пустити. Я почув, як гак ударився об корпус; ціла вічність минула, поки я випірнув на поверхню. Хвиля віднесла шлюпку